

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

—Restaurem l'establiment, que ara, ab això de la Quaresma, ve feina llarga, y convé que'ls parroquians ho trobin tot nèt y decorós.

LA SETMANA

No es nou el quènto, però ve avui com l'anell al dit y val la pena de contar-se. Era un modest escultor que, més dotat de bones intencions que de trassa, se guanyava treballosament la vida construint imatges destinades al culte.

Un dia en que l'home, sol en el seu misera-

ble taller, s'estava, dali que dali, comensant una figura, va entrar un amic a visitar-lo.

—¿Què fas aquí?—va preguntarli, contemplant l'imatge, borrosa encara y sense caracter de cap mena.

—Lo de sempre... Un sant.

—¿Quin sant serà?

L'escultor reflexionà un moment y respongué ab la major frescura.

—Segons. Si'm surt ab barbes, serà un Sant Antoni, y si'm surt sense, una Mare de Deu.

Si fa o no fa, de la mateixa manera que l'escultor del quènto ab els seus sants, sol procedir ab les seves concepcions econòmiques l'actual ministre d'Hisenda.

També carregat de bones intencions, com l'escultor, y també, com ell, incapas d'inventar la pólvora, el senyor Cobián rumia els seus

projectes, els escriu, els posa en nèt, els porta a la Gaceta... y's queda tan tranquil.

—Don Eduardo—li pregunta després algú,—el decret que acaba de publicar el diari oficial ¿vol dir que donarà bon resultat?

—No ho sé. Jo l'he posat en vigor, en qualitat de prova. Si veig que va be, el deixaré vigent, y si observo que no hi va, el declaro anulat... y aquí no ha pasado nada.

Així, dues vegades, ha ocorregut en pocs dies.

Ab el plausible propòsit de fer diners, el senyor ministre havia inventat una nova contribució que gravava els solars sense edificar ab una quota bàrbara; però tan formidable ha sigut la tempestat de protestes provocada pel seu desatino, que'l senyor Cobián, espantat, ha corregut a la *Gaceta* y, com a única solució del conflicte, ha declarat que de lo dit no hi havia res.

No menys inspiració *esculptòrica* brilla en el segon cas.

Ara's tractava del Banc d'Espanya. Desitjos, l'home, de fer quelcom pera aquet *pobre* establiment, dictà una disposició que, alterant lo estatut, li donava medis pera augmentar les seves ganancies, ja avui prou fabuloses. Y tan estúpida y garrafal resultà també la cosa, que'l propi Canalejas se vegé obligat a cridarli el «quién vive».

—Però ¿què ha fet, criatura?—diu que va dirli.

—El què?

—Això del Banc... ¿Que no ho veu que no pot anar ni ab rodes?

—Ah, no?... Això rai. Ho revocarem.

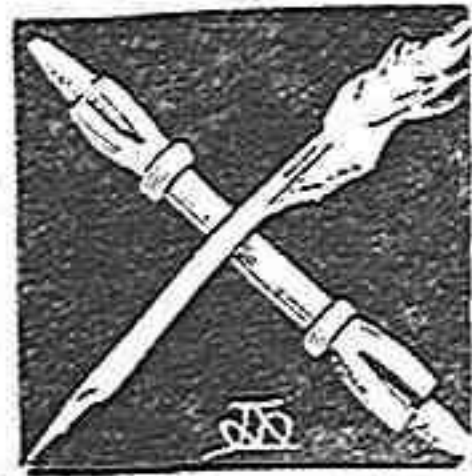
Y succeí que l'endemà mateix d'haver firmat la corona el decret en que's modificava la llei del Banc, el quefe del Govern participava a don Alfons que la modificació quedava, interinament, sospesa.

Aquest és el senyor Cobián, el Necker del segle xx, el portentós geni financier encarregat pels monarques lliberals de regenerar l'Hisenda espanyola...

Si demà a la *rua* hi troben vostès un mascaró que fassi riure més que ell, me deixo tallar qualsevol cosa... que no m'hagi de fer falta.

PIF-PAF

La Tercera Barcelona

ENIUS, el meu noble amic, contava un dia d'aquets en el seu *Glosari* les paraules que va sentir de llavis d'en Costa dirigides als joves catalans. «La nova generació catalana —venia a dir el gran aragonès— té encara

el dret a lluitar per un ideal, per un afany d'esperit qui reaccioni sobre l'aclaparament nacional, de que participa. Però a la joventut castellana ja no li toca altra feina més que la de treballar privadament, resignantse, per la sopa diària, a les fatalitats que ella ja no podria conjurar. Els catalans pòdeu encara ésser intervencionistes, defensar o imposar, si be infructuosament, la vostra propia intervenció. Ara els castellans tenen d'abaixar el cap davant l'intervenció estrangera, inevitable, imminent...»

El meu noble amic Xenius veu aquí una confessió de la superioritat catalana. Jo li aprovo aquest espontani patriotisme. Però... ¿me permetreu, avui, el desfogament d'un article un poc anti-catalanista?

Si a les paraules d'en Costa correspongués, de fet, una real diferència entre castellans y catalans, això voldria dir, de part nostra, una superioritat d'homes d'ideal sobre homes de realitat; d'homes d'esperit sobre homes de matèria; d'homes qui no viuen sols de pa sobre d'homes qui en viuen; d'homes de vida civil y pública sobre homes de fogar y de vida privada; una superioritat, en fi, de romantics, tal com els burgesos entenen aquesta paraula, sobre *realistes*; una superioritat d'ensomni sobre *pragmatisme*; de rebels sobre reductibles y adaptats; de *punxaguts* sobre *esferics*; de solids sobre líquids, qui s'acomoden a la forma de cubell...

Ah! La veritat es ben altra. El famós *laboriosismo* de Catalunya ha transcendit a la política en forma massa visible y llastimosa. La flexibilitat acomodaticia de les noves doctrines públiques ha pres el nom de política clàssica, per eufemisme. L'etern fenici que hi ha en nosaltres ha sentit l'anyoransa del *contracte*, de la *transacció*, del comerç, aquesta forma immemorial de les tercers. Y fins els intel·lectuals (deixeu'm hi comptar a mi, ara que vaig a parlarne malament), fins els intel·lectuals hem elevat a norma suprema de distinció l'odi a les estridències en nom de la falsa urbanitat, el sacrifici del geni al talent, a l'enginy, de lo genial a l'amable somriure dels *superiors*, qui semblen dir a cada moment: *j'en reviens!*, *j'en reviens!*; en fi, l'apartament escrupolós de tota democràcia en nom d'una concepció tradicional y falsa de l'aristarquia.

No sé què ho fa. Però us confesso que jo he arribat a interpretar la meua dissonància (ben involuntària, per cert) ab l'esperit català com la dissonància d'un home qui ha permanescut romàntic en mitg d'una societat essencialment empírica y materialista. Jo crec que hi ha dos

factores com a causes d'aquet fenicisme de Catalunya: l'un es la tradició de tota l'Edat moderna, en que, ausents d'intervenció directa en la vida pública espanyola, varem perdre precisament la facultat intervencionista; l'altre es la riquesa material de Barcelona, qui posa com a causa primera de la forsa de la ciutat la plutocràcia.

Precisament per contrast ab aquella dissonància, jo sento davant els obrers de Catalunya una consonància íntima reaccionant contra totes les prevencions contràries a les naturals incultures plebeies. Y es que hi ha, entre'l meu personal romanticisme y l'ànima dels treballadors, una rima d'idealitats o voluntats d'ideal per protesta contra el *punio*, contra el petit cartaginès (*penulus*) que nia en l'ànima de les castes riques y burgeses.

L'intervencionisme! Oh! Precisament els darrers casos d'intervencionisme social en la nostra política han estat casos ben tristament significatius, com a revelació. ¿Qui, descomptant els romantics obrers, s'es ajuntat aquí a l'intervencionisme doble d'obers y d'intel·lectuals en la qüestió Ferrer, per exemple? Barcelona, —oh recordansa de'n Costa!— es en aquest punt una província d'Espanya. Jo tinc dret a dirho, perquè ho dic per adoració.

Queda, això sí, una diferència radical en favor de Barcelona. Vaig a explicarla. Espanya té dues *ciutats*: Madrid y Barcelona. Però Madrid es efecte, producte; Barcelona es causa, origen. Madrid es fruit, es la concreció de l'esperit difós en tota l'Espanya no catalana. Barcelona, arbre, es l'inspiradora del catalanisme, com a afirmació y voluntat d'ésser poble, persona política. Barcelona ha invadit Catalunya, com un sol irradia els seus planetes. Però aquesta irradiació es encara més aviat de fang primitiu y amorf que de foc y lluminositat propis.

L'obrer va afranquintse de la seva baixesa inveterada, baixesa produïda pels rics, perquè els rics, no acontentantse ab monopolisar els medis de vida, monopolisen també els medis de cultura, com fa l'Església, pera conservar la propia forsa de directors. Però l'obrer va realisant aquella emancipació de la seva propia baixesa, perquè ha posat un afany de lluita per l'*ultra-pa* sobre la lluita penosíssima pel pa de cada dia. Hi ha aquí una reacció, noblement anti-cristiana, contra les frases del *pare-nostre* que redueixen l'aspiració humana a la materialitat primitiva de l'aliment diari. ¿Quan els rics que reben de Nostre Senyor el pa de cada hora, un pa adjectiu, ja que es sols l'acompanyament de més fortes delícies de la gola, quan han afirmat aquí una voluntat colectiva d'*ultra-pa*, y no aquell etern exaltament de la quietut provinciana, de l'interès material, de la prosperitat purament crematística, que ells ne diuen *econòmica*, ignorant les amplituts veres de l'Economia?

Llegint en les *Seqüències* d'en Maragall, la Nova oda a Barcelona, plena d'invectives tòpiques y corrents contra la ciutat nostra, jo pensava, per contrast, en la visió darrera que me'n porto de Barcelona, rebuda l'altre diumenge desde el Tibidabo, esperant l'aeroplà de M. Gibert.

El Tibidabo bullia de gent. El Tibidabo es una montanya colonisada per la Ciutat. El seu nom, que recorda la promesa de Satan al Crist, de donarli les terres ovirades desde l'altura, si l'adorava, té ja pera nosaltres el sò d'una possessió familiar y colectiva. Es la Montanya del Poble. Es una mena de Capitoli democràtic. Y allà, al davant, l'*altra* montanya, Montjuïc (Anti-Capitoli) sembla un rival en actitud de lluita; si be ja porta en un dels seus flancs l'invasió ciutadanesca d'un bell parc, destinat a eixamplarse un dia gloriósament.

Ciutat de montanyes... ¿No divagarà per aquí l'ànima de Roma? Si pogués reencarnarse, a la fi, en la rassa nostra, donant un esperit an aqueixa esplèndida materialisació que's diu Barcelona! —Aleshores, involuntàriament, vaig pronunciar aquet nom, com un batejar que'l deixés caure desde l'altura sobre l'acumulació innúmera dels edificis: *Tercera Barcelona*.

Allà, historia endins, en la Primera Barcelona, la Comptal, floria una espurna de l'ànima italiana, anyoradissa d'empreses ultramarines, sorpresa de no sé quin ensomni inconscient de llevantinisme helenic. Més aprop, la Segona Barcelona, s'ajupia embrutintse sota les dinasties estranyes, y ensajava les darreres rebel·lions en nom del Poble antic... —¿Hem de veure, avui, una Tercera Barcelona en la que'ns envolta avui d'una fermentació de futures y de juntes revoltes, mixtes de llibertat y patriotisme, com va neixer d'un maridatge de patriotisme y llibertat contemporània la Tercera Roma?

GABRIEL ALOMAR

A Roma hi ha un magic, que s'anomena Papa, que fa creure als seus devots, tan aviat que tres fan un, com que'l pa no es pa, com que'l vi no es vi, com altres coses per l'istil. —Montesquieu.

¡Pels pobres pescadors!

Suscripció popular

Tenim el gust de participar als nostres lectors que, tancada avui la suscripció oberta en la nostra Administració, ab aquesta fetxa entreguem el total recaudat, que ascendeix a 77'25 pessetes, al nostre estimat confrare *El Poble Català*, pera que l'afegeixi a la suscripció per ell iniciada y ens fassi la mercè de publicar en les seves columnes els noms dels donants.

Les eleccions provincials

ALTEN quinze dies pera les eleccions provincials, y a Barcelona l'agitació política ab prou feines ha comensat. Encara estan per designar els candidats dels diversos partits en lluita y la serie de mitings no està encara

inaugurada. Es clar que'l moviment anirà creixent y que no mancarà el període de febre electoral; però ens sembla que aquesta vegada la febre no arribarà a ésser gaire alta.

Fins ara els periodics han parlat, principalment, de la comunicació de la Lliga Regionalista a l'U. F. N. R. y a les Dretes proposant una coalició anti-lerrouxista y de la contestació negativa que, per acord de la seva Assemblea municipal, feu l'Esquerra catalana. *La Veu de Catalunya* ha aprofitat l'ocasió pera malparlar a l'U. F. N. R. y sobretot als del Centre Nacionalista Republicà.

Tothom qui estudià serenament la situació actual de la política catalana y les condicions de les eleccions provincials del mes que ve adquirirà la convicció de que l'actitut de l'Esquerra ha estat digna, patriòtica y convenient. És possible que un acord favorable a la coalició hagués resultat més popular, més ben vist per la massa dels menestrals barcelonins. Però, en definitiva, hauria perjudicat els mateixos interessos de Barcelona y de Catalunya que'ls defensors de la coalició invoquen. En realitat, la victòria o la derrota dels lerrouxistes en els dos districtes provincials de Barcelona no tenen, en si mateixes, importància ni transcendència. No hi ha altra cosa que l'efecte moral, que'l *cop de teatre*. Al cap de quinze dies, ja no'n parlarà ningú.

En cambi, el fet de coaligarse l'Esquerra catalana ab regionalistes, carlins, integristes, Defensa Social y mauristes, sense cap motiu extraordinari que ho exigeixi, causarien a la primera una ferida de consideració. Els federals nacionalistes, al confondre's ab les dretes, perden simpaties entre l'element popular y obrer, trenquen la tradició dels partits democràtics. Pera l'Esquerra, les coalicions ab les dretes són com bogades en cada una de les quals perd un llençol.

Per altra part, es insincera, es poc neta la conducta de la Lliga cridant als dinastics caciquistes a la coalició. Això ja no es política catalana, ni bloc català. En altres districtes de la provincia de Barcelona, regionalistes y esquerristes lluitaran coaligats pera derrotar al caciquisme opressor, autor d'infamies com les d'Odena y Pobla de Claramunt. Aquí els cacics brutals votaran ab la Lliga. Després, al constituirse la Diputació, formaran pinya tots plegats, incloenthi els caciquistes d'Igualada, si de les eleccions surten triomfants.

«Es que'l lerrouxisme —se diu— es l'enemic comú, al que cal foragitar.» Però no havien quedat, senyors de la Lliga, en que'l caciquisme era també un enemic comú. al que calia foragitar de la terra catalana?

FULMEN

LTRE vegada tenim sobre'l tapet l'antiga qüestió de les isles «Afortunades».

Les Canaries orientals, subjectes al jou del centre, que allí es Tenerife, voldrien que la provincia's di-

vidís en dues, única manera —segons ells— de facilitar el desenrotlló d'aquella part de l'arxipèlag, ofegat avui per les mil trabes que l'administració central posa a totes les seves iniciatives.

Gelós de la seva hegemonia, el grupo accidental, capitanejat per Tenerife, se revolta contra aquesta pretensió y demana al Govern

el manteniment de la provincia única. «Dividir en dues provincies les Canaries —diuen els cacics de l'isla major— seria sembrar en elles el desgavell y preparar la seva ruina.»

Simultaniament —a Las Palmas y a Santa Cruz de Tenerife— s'han celebrat ara assemblees populars, defensors d'aquestes dues oposades tendències. La de Las Palmas proclama en inflamades arengues la necessitat de l'immediata divisió; la de Santa Cruz declara solemnement que l'unitat provincial es la clau de la felicitat de les Canaries.

¿Quina de les dues banderes ampara, efectivament, la raó?

Y a lo millor del sarau, en el qual cada hu balla al so de les seves conveniències, desembarca allí don Joan Sol y Ortega, lluint encara sobre'l front, frescos y olorosos, els llaurers guanyats en l'Assamblea de la *Desunió*, celebrada darrerament a Madrid.

No sabem quina serà la solució que en últim terme podrà tenir l'assumpte, però desde ara y sense temor d'equivocarnos, enviem el pesam als habitants de les isles Canaries.

Ab divisió o sense divisió, ab *statu quo* o ab reformes, intervenint en el plet el senyor Sol, es impossible que la cosa no acabi pera elles malament.

L'acreditada *jettatura* de l'etern pertorbador de tot lo que toca, es ferma garantia de que al cap-d'avall ha de sorgir un desastre.

Y ara que tenim entre mans a l'ex-senador per Guadalajara, no volem passar per alt la surra que a Madrid acaben de propinarli tres personalitats tan conegudes y prestigioses com els senyors Fernando González, Azcárate y Pérez Galdós.

Nomenats aquets tres provats republicans presidents honoraris del Directori de l'Unió d'en Sol y Ortega, tan complacuts han quedat del nomenament, que s'han apressurat a rebutjarlo, escrivint a l'autor de la maniobra una substanciosa carta en la qual, després de manifestarli que «agraeixen l'honor, però no l'accepten», li freguen públicament pels bigotis aquet ramet d'ortigues:

«Sea cualquiera la estimación que se conceda á nuestros nombres, cúmplenos manifestar que no estamos dispuestos a consentir que sirvan de amparo á miras y propósitos que no han de conducir sino á aumentar la división, por desgracia existente, de las fuerzas republicanas.»

Senyor Sol, s'ha ben lluit!

Ab un altre *exit* com aquet, no li queda més remei que tancar definitivament la botiga.

Y tornar a demanar an en Romanones que l'ampari ab el seu manto protector.

Del diari que don Alacandro publica a Madrid:

«El señor Maura dilapidó el Tesoro público, como el señor Canalejas; pero éste último lo entregó á sus amigos españoles, y el primero se lo dió á una Compañía extranjera. Yo prefiero el sistema del señor Canalejas, pues, al fin y al cabo, el dinero se queda en casa.»

¡Quin raig de llum!

¿Serà aquesta, potser, la mateixa teoria que don Alacandro haurà aplicat als negocis projectats per la seva colla en el Municipi de Barcelona?

Això de que el lerrouxisme prefereix el sistema d'en Canalejas perquè ab ell «el dinero se queda en casa», es tot un poema.

Un poema que podria molt be titularse: *Per la boca mor el peix*.

D'això s'extranyen?

Un periodic refereix, com anècdota curiosa, el cas de l'italià Guillem Rinaldi, que després d'haver tingut catorze desafios per sostenir que'l Tasso era millor poeta que l'Ariosto, al morir va confessar que en sa vida havia passat els ulls per cap escrit de l'Ariosto ni del Tasso.

No vagi tan lluny, home...

Aquí té, a tret de mandró, als admiradors de don Joaquim Costa, que avui també s'esgarriamellon y serien capassos de desafiar-se ponderant les excelències de les obres del «lleó de Graus», y probablement no n'hi ha cap que n'hagi llegit ni una ratlla.

Veritat es, per xò, que la majoria d'ells no saben llegir.

Un episodi, absolutament inedit, del banquet lerrouxista celebrat el diumenge a Mataró:

El *caudillo* repassa la llista dels comensals, y al tropear ab el nom del cèlebre alcalde de Premià, don Domingo Casas, que tan brillant paper va desempenyar en el procés Ferrer, exclama molt serio:

—Ah, no! Que li tornin els diners del cobert. Allà ont hi soc jo, no pot serhi aquest home.

¡Molt be, don Alacandro!

Però, permeti'ns una observació.

La severitat que gasta ab el senyor Casas, ¿per què no l'emplea igualment ab don Emiliàno, qui, com es public y notori, també en aquell

famós procés *brillà* a no menys altura que l'arcalde de Premià?

El molt fecon y molt ampulós poeta Salvador Rueda ha dedicat una oda a la ciutat de Barcelona.

Fa quatre dies l'horrorós temporal; ara, els versos d'en Rueda...

Ja té raó aquell refrà que diu que una desgràcia mai ve sola.

La poesia que don Salvador Rueda ens ha dedicat comença així:

«Conda Barcelona,
ciudad del trabajo,
de cuantos prodigios he visto, tu sola
pareces cuajada por hondo milagro.
Tus calles inmensas,
tus plazas de enormes espacios,
tus hileras alivas y angustias
de ricos palacios...»

Agrahim al *vate* la bona intenció... Però consti que no li perdonem l'enfatisme, ni els ripis, ni les assonancies.

Com a Salvador particular, ben vingut sigui, y estiguishi tant com vulgui, a Barcelona.

Com a Rueda poeta... ja se'n pot entornar demà mateix.

SABADELL, 21 de Febrer.

Diumenge passat tingué lloc una qüestació pública organitzada per la Junta local d'Auxilis a l'objecte de recollir fondos destinats a les víctimes del mar pels darrers temporals. Sabadell va respondre d'una manera esplèndida a l'obra dels organitzadors, puig del catòlic al radical, y de l'obrer al patró, varen confondre's en un mateix sentiment, y, junts pels carrers de la nostra ciutat, demanaven una almoïna pera'ls pobres pescadors. L'acte fou imponent y d'una grandiositat poc vista, recaudantse 1740 pessetes, que, sumades ab els donatius de l'Ajuntament y algunes societats, formen una quantitat considerable, y que anirà augmentant ab els actes que hi ha en projecte, puig se celebrarà una funció teatral, tots els cines donaran un dia a favor dels damnificats, y les subscripcions obertes en algunes societats donaran, indubtablement, un resultat extraordinari.

CARNAVALESCA

¿Dius que demà es Carnestoltes?...
¿Demà?... ¿Justament demà?
Ja veig, *amado Teótimo*,
que t'has deixat albardà.

Sàpigues que ara la broma,
tipa ja dels mascarons
que han fet esquinsar de riure
a trenta generacions,

buscant el *utile dulci*
del preceptista immortal,
solsament fa de les seves
en el camp electoral.

La *rua*, les mascarades,
els balls sense llei ni fre,
els assalts de casés bones...
no, no, tot això no es re.

Si es que vols riure de veres
y que no't costi gens car,
espera que'l Govern digui:
¡Ciudadanos, a votar!

Per poc que tu posseeixis
d'observar el delicat do,
llavors ne veuras de coses
divertides de debò!...

Veuras persones que deixen
calma y benestar segü
pel gust de *sacrificarse*
en ares del pro-comú.

Veuras patricis que corren
exhibintse allà y aquí
fent l'elogi d'un programa
que no saben què vol di.

Veuras ciutadans magnànims
que, els ulls en l'urna clavats,
t'aixorden ab els seus vives
a totes les llibertats.

Veuras gent que no es a Ceuta
no se sab ben be per què,
y no fa més que parlar-te
del honor y de la fe.

Veuras murrís de set soles
ab tots els vicis tacats
lluïnt en mitings y juntes
càretes d'homes honrats.

Veuras, en fi, comics hàbils
pronunciant bells parlaments
y rifantse ab tot descaro
a les masses ignocents.

¿El Carnaval d'ara?... ¡Tonto!
No compon res tot això.
Deixa passar quinze dies;
¡llavors sabras lo qu'es bo!

C. GUMA

Perdent el temps

Fa més d'un any que ocupa el poder el demòcrata senyor Canalejas, y al passar balans de lo que porta tet en favor de la llibertat y de la democràcia ens trobem ab un resultat negatiu.

Nosaltres no som dels desenganyats. Si's repassa la colecció del nostre setmanari podrà veure's que mai ens ha inspirat aquest govern lliberal la més lleu confiança. Desgraciadament coneixem a la gent y ademés sabem els obstacles que s'oposen a tota acció verament reformadora.

En la única cosa que no són perososos els liberals que'ns malgovernen es en amparar contra tota llei y raó, als caciquistes. Segurament aquella penya de diputats y senadors catalans afectes a la monarquia, que va formarse, segons deien, pera treballar pels interessos de Catalunya, ha comensat a funcionar activament, y els efectes dels seus esforços se senten als districtes rurals, y forsa especialment al d'Igualada.

En tot lo que no sigui amparar al caciquisme el senyor Canalejas no s'hi mostra gens actiu. La famosa Llei de jurisdiccions continúa portant escriptors a la presó pels grossos delictes de pensar y escriure lo que pensen o copiar lo que altres han dit sense perill; la xerrameca anticlerical del President del Consell sols serveix pera que l'Església, fentse la perseguida, exacerbi el fanatisme de sos fidels y agafi més agalles; ningú cuida de reduir als elements que, divent esser servidors de l'Estat, volen imposarse a l'Estat; el ministeri es una olla de grills, a l'altura d'una junta de casino de poble; l'any transcorregut, en lloc d'esser de reformes, ha sigut de desorganització y de desballestament.

Van a comensar altra volta les tasques la gent parlamentaria. A nosaltres ja no'ns desperta gens d'interès la cosa, perquè ja sabem que al temps perdut fins avui s'hi ajuntarà l'any que som, y el que ve, y els altres, fins que'l poble se resolgui a intervenir eficaçment, enèrgicament, brutalment, en la feina de regenerar Espanya.

JEPH DE JESPU

EL MOVIMENT SINDICALISTA

Es aquí un topic vulgar el dir que Fransa es una nació decadent, la descomposició de la qual ha comensat. Pera provar aquesta afirmació, els francòfobs retreuen, entre altres coses, el caràcter que a la veïna República ha pres el moviment obrer y la difusió de les doctrines y dels procediments anti-militaristes, anti-patriotics, neo-malthusians, sindicalistes y revolucionaris.

Nosaltres creiem que'ls que això sostenen y ab aquets fets ho volen demostrar són uns miopes d'intel·ligència, als quals s'escapa la plena visió de l'evolució de la societat dels nostres dies. Lo que està succeint a Fransa no es un cas de degeneració, de descomposició, de decadència, sinó un fenomen d'anticipació. Es a Fransa ont més avensada està l'evolució social, y les grans crisis de transformació de l'època contemporània s'hi manifesten primer que enlloc. Tots aquets símptomes que tant alarmen a les burgesies, se manifesten més fortament a Fransa per la raó sudita; però ja comensen a manifestarse en les altres nacions, y no trigarán gaire temps a esser generals, mundials. Avui l'anti-militarisme, l'herveisme, el neo-malthusianisme, el sindicalisme revolucionari, guanyen terreny a Anglaterra, a Alemanya, a Italia, a Austria-Hongria, etc. És ben cert que aqueixos moviments ofereixen desviacions, exageracions, perills greus vegades. Però es indubtable que són senyals d'un temps nou que acceleradament s'acosta. La societat està a les portes d'una transcendental transformació. Els conservadors, els porucs, criden: «Això s'enfonsa!» No: lo que hi ha es que *això* s'renova.

Ens ha suggerit les precedents consideracions el fet d'haverse constituït una Confederació General del Treball a Anglaterra, per l'estil de la que existeix a Fransa temps hà. La tàctica sindicalista-revolucionaria de la C. G. T.—evidentment esbogerrada—se presentava com a característica del proletariat francès, com una prova de la descomposició social de Fransa. Doncs be: ara ja tenim una C. G. T. anglesa!

A. R. y V.

La fermesa d'en Cobián

Per les planes dels diaris ha corregut aquets dies la notícia de que un senyor ha escrit dues cartes an en Canalejas. En les cartes de referència detalla el desconegut els seus mèrits personals, acabant per demanar pera ell la cartera d'Hisenda.

El senyor Cobián haurà sigut, si's vol un mal ministre. Ningú en cambi, s'atrevirà a regatejar-li la seva indiscutible popularitat. Al deixar la cartera que desempeña, el dia llunyà que

abandoni el carrec, podrà el senyor Cobián vantarse públicament d'haver batut el *record* de la tossuderia. La cartera que desempeña, aquesta cartera a la qual tan fortament aferrat demostra estar, té pera'l senyor Cobián irresistibles atractius.

Diffícilment transcorre un dia sense que ab les seves extranyeses quan no ab la seva conducta, dongui el ministre que parlar d'ell, en termes generalment que ben poc o gens l'afavoreixen. Ell sol detenta en el ministeri l'actualitat. La seva trassa en apareixer en primer terme es tanta, que esvaida l'atmòsfera d'impopularitat que acompanyava el seu nom, dissipada la corrent d'antipatia que amenassava ofegar-lo, ha recorregut ara mateix al recurs de barallarse ab els seus companys pera mellor demostrar, sens dubte, que'l quietisme no s'ha fet para ell.

Un altra condició ben remarcable reuneix encara el senyor Cobián. Ademés d'un buscaraons, es l'actual ministre d'Hisenda un home fet a prova d'indirectes, pera'l qual les indicacions més o menys *amistoses* no tenen cap sentit. Ab el decret reformant la llei per què's regeix el Banc d'Espanya ha lograt el senyor Cobián treure de pollaguera no ja els seus col·legues de ministeri, sinó al propi president del Concili, que s'ha perdut en un mar de confusions pera explicar d'una manera mitjanament satisfactoria l'ensopegada del seu ministeri.

Y entre els senyors Cobián y Amós Salvador s'han sostingut diàlegs pujats de to, canviantse entre abdos personatges un seguit de frases un si es no es mortificants y termes més o menys ofensius, que no han sigut prou pera fer sortir al ministre d'Hisenda de la calma ab que continuament se mou. El senyor Cobián compta, indubtablement, ab la primera y més preuada de les virtuts que ha de tenir tot bon ministre espanyol.

Sab despreciar el què diran y professa al carrec un afecte dels més vius... Està fet a prova de desaires, essent ademés un perfecte desfogat... Però la llissó que acaba d'esserli donada, mil y una de les que d'ensà que es ministre porta rebudes, no ha sigut prou a ferli presentar la dimissió.

Vol dir que al ciutadà que per dues vegades ha escrit an en Canalejas no li queda més recurs que el d'esperar assegut.

En Cobián no es dels que se'n van aixís com aixís. El senyor Cobián no s'entén de sàtires y menys encara d'indirectes. Y es una verdadera llàstima que l'apreciable desconegut que sollicita desempeñar la cartera d'Hisenda no puga succeir-lo en el seu lloc.

Ab tota seguretat no tindria de ferho més malament que l'imponderable senyor Cobián.

BAC DE RODA

van tres.

Tres vegades que'l *caudillo* anuncia a sò de trompeta que don Hermenegildo Giner de los Ríos anirà ab ell a realitzar un *acte*, y per tercera volta l'emperador se n'emporta xasco.

Com recordaran els nostres lectors, la primera de les planxes alejandrines va tenir lloc a Figueres, la segona a Sabadell, y la tercera, *executada* el passat diumenge, a Mataró.

El mateix dia de la pifia imperial encara *El Progreso* feia saber als seus correligionaris que en el miting de Mataró hi pendria part, entre altres oradors, el senyor Giner de los Ríos. Y, com de costum, el senyor Giner no's dongué per enterat de l'anunci y don Alejandro hagué de quedarse sense la desitjada companyia del diputat per Barcelona.

De modo que, sùminho com vulguin, van tres.

¿Tornarà l'amigo del pueblo a repetir la sort y veurem com el tres se converteix en quatre?

Es molt possible que, sentintnos cada setmana parlar d'aquestes coses, el *caudillo* ens trobi pesats.

Potser sí que'n som; però, de totes maneres, cregui que molt més pesat es ell al remenar ab tanta insistència el nom d'una persona que, per lo que va veient—desde allò de la cal y el guix y les aigües de don Gonzalo—no té gaire empenyo en presentarse en public al costat seu.

A Melilla els moros, en una emboscada nocturna, han matat a un dependent de la companyia minera espanyola.

Parlant d'aquet fet ab els periodistes de Madrid, el què del Govern ha assegurat ab admirable aplom que la cosa no té importància.

Dos vaguistes

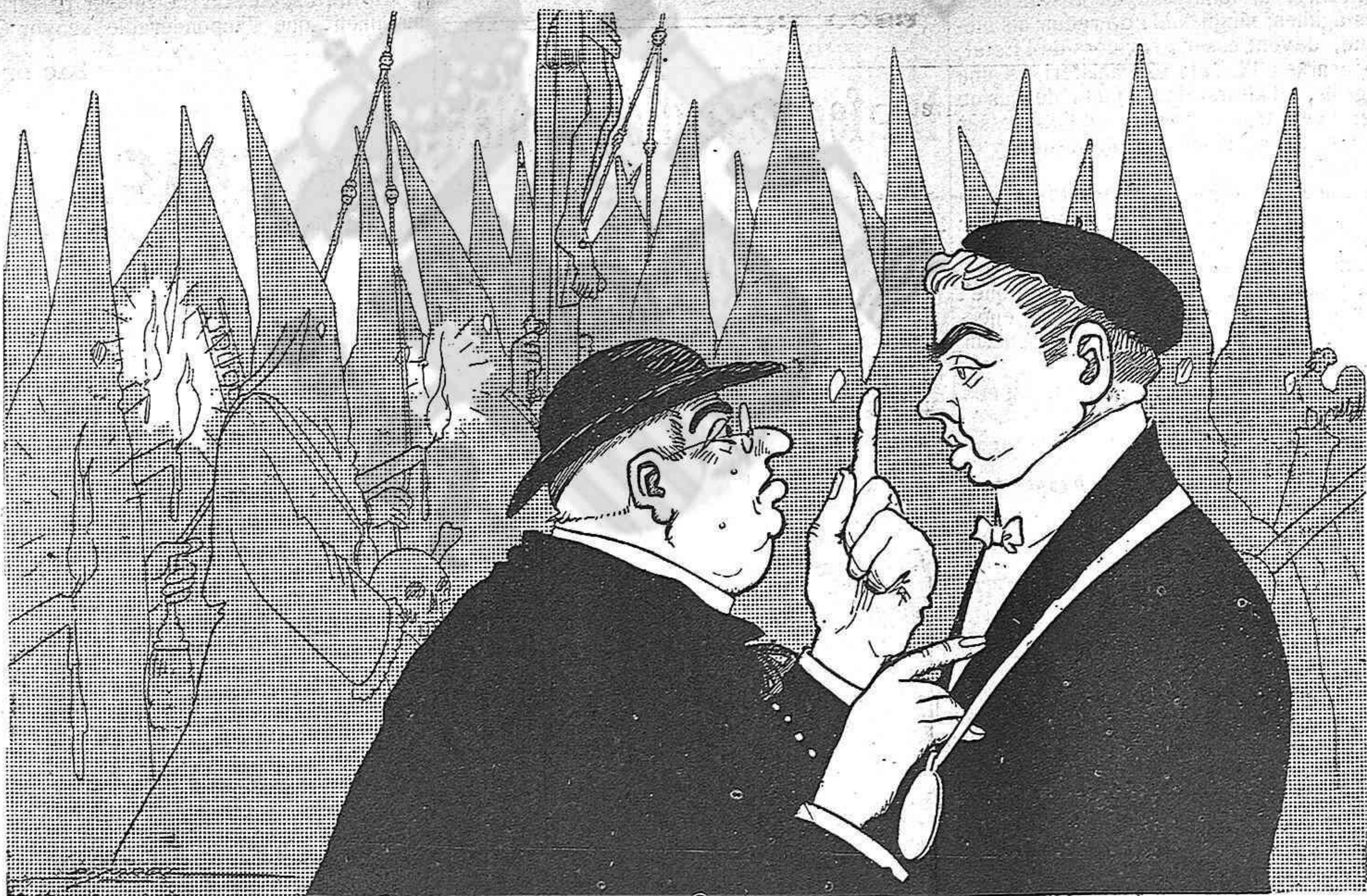
—¿Vols dir que aquesta noia ha treballat per nosaltres? ¿Còm ho coneixes?
—¿Que no ho veus?... Porta la pell d'un esquiol.

El mascaró anticlerical d'aquest any

— ¡Jesús, María, Josep!... ¡Quina por!
— No us espanteu, tontos!... Soc en Canalejas.

Un dia per cada cosa

— ¡Me dona permís per anar al ball de màscares, mossén Geroni?
— Veshi en nom de Deu; però l'endemà, no t'descuidis pas d'anar a la professó de la Bona Mort...

Molt respectable es l'opinió del primer ministre; però, ara que l'hem sentit an ell, convindria que enraonés el difunt.
A veure si també seria del parer d'en Canalejas.

Un lotero acaba de fugir ab trenta mil duros.
S'ha de dir tot, per això:
L'administració de referencia era molt a la vora de cà la Ciutat...

Y l'influencia del mal exemple no deixa de ser, sempre, un atenuant pera'l culpable.

Diumenge passat els *fraternalos* varen anar a Santa Perpetua a celebrar un gran aplec. Ja poden fer, ja.
Per molta veneració que a Santa Perpetua tinguin, la gloria del radicalisme no serà tan *perpetua* com ells se creuen.

La nova moda de les faldilles-pantalons ha

caigut de tan mal ull a tot arreu que, cada vegada que surt una senyora vestida ab l'extranya indumentaria, s'arma un formidable motí.
Ahir ho comentava mossén Pollastre, y deia:
— De tots modos, val més que vagin contra les calses que contra les faldilles... Ara figureu-vos, si pel carrer cridessin «fòra faldilles» si n'aniríem d'escorreguts, nosaltres.

Els moros de Melilla tornen a ferosos pessigolles.

Avui un tret, demà una ganivetada, no passa dia sense que'n causin una víctima o altra. Ditzosos moros!
Nosaltres que'n creiem que, d'ensà del viatge regi, ja no quedaven sinó els del nostre Ajuntament!...

Els directors captaires de la «Sagrada Família» han passat un avís als seus parroquians, que ve a dir, poc més o menos:

«Se ruega a los devotos se abstengan de depositar su óbolo en los cepillos de las capillitas que se llevan a domicilio. Así se evitarán muchos abusos.»

Bona, bona està la Santa Mare Iglesia!
D'això se'n diu tenir confiança ab la quadrilla!

Què me'n diuen de la rabiola d'en Sol?
No vol ni sentir parlar de nacionalisme.
Consollemnos pensant que es un tipo ridícul, tan conseqüent que cada dia canvia d'opinió.
Y's comprèn...

D'ensà que's va fer *canari*... sempre «muda».

Carrera triomfal.

Un altre fracàs a la llista dels molts que don Lacandro porta rebuts.

Ens referim a la visita a Mataró. Després del mitin, el banquet; després del banquet se presenta a l'*amigo* una comissió preguntantli si volia acceptar una controversia, y el valent, com sempre, va respondre que les moltes ocupacions no li permetien.

Com se veu, no són tot caps-grossos, a Mataró. Comprehentho aixís, l'home n'ha fugit y se'n va a Tarragona.

Cuidado, eh? que a Tarragona manxen!

Els lligaires han acabat per unir-se *positivament* ab els conservadors y carlins.

En esperit ja fa temps que ho estaven, d'units; sinó que abans havien format una ànima y ara han format el cos.

Que no'n diguin un cos, per això...

Que'n diguin la pila del greix!

El capellà del meu poble
va excomunicarme ahir;
avui li he dat tres pessetes
y... ja tornem a sè amics.

Ve'l capdill y'm diu: Escolta!,
ve'l barrut y'm diu: Enlaira'm!,
ve'l candidat y'm diu: Vota'm!,
ve'l ministre y'm diu: Paga!...

Volia anarme'n a Amèrica
a fer fortuna, però
un home practic va dirme:
— Tonto, feste regidor!...

L. WATT

Cavallers: Egidio Margall Vergés (a) Max: Molt serà que no s'aprofiti quelcom.—Pere Raullet: El seu sonet «A Marieta»—me demostra clarament—que vostè es un aprenent—en l'ofici de poeta.—J. S. L.: L'amor, *bueno!*... Però l'amor trist no fa per casa.—Miquel Serrats y Camps: Si la xarada'n agrada—publicarem la xarada.—Com igualment la targeta—si la trobem boniqueta.—Antoni Pomar: Alguna coseta s'aprofitarà.—M. Doris: Que no sab que són ripis?... Ja's veu, ja... En la seva composició s'estalonen l'un ab l'altre.—I. C.: No té gaire interès, però vaja!... Correspondències de caracter religiós o polític es lo que's prefereix.—Paquito Bosch: M'agrada més la segona. La primera, si fos de Nadal... conformes! —J. F.: Es excessivament llarga. Una rectificació en vuit línies, encara hi hauria capigut.—Ricard Rosés: Les cantarelles són bastant alegroies. Els epitafis són massa primerencs.—Joan Termes Piera: Ho sento, però no hi ha espai pera articles anodins. Si l'assumpte tingués una gran transcendència o fos de molta actualitat, aleshores, sí, ab molt de gust.—M. Puig y Cassà: Els seus versos fan bons els d'en Salvador Rueda, que ja es tot lo que's pot dir.—El noi de la Pepa: Tan noi, no's casi, cregui'm.—F. J.: Els cantars han de tenir *enjundia* y sentiment, y els epígrames punta inglesa.—Robert Aspiell: No m'acaben d'agradar. Refini's, refini's, que vostè té condicions.—P. E.: Ja vaig veure el seu nom a la *pissarra* de la plasa del Pi... Veig que va al Principà... Vaja, vaja, me n'alegro.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a